

บทที่ 1

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิชาเศรษฐศาสตร์

ในบทนี้อธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิชาเศรษฐศาสตร์ เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าใจความหมาย แนวคิด ประโยชน์ ความเป็นมาของวิชาเศรษฐศาสตร์ ตลอดจนปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็น ภาพรวมของวิชาเศรษฐศาสตร์และความเกี่ยวเนื่องกับศาสตร์อื่น

1.1 ความหมายของวิชาเศรษฐศาสตร์

วิชาเศรษฐศาสตร์เป็นศาสตร์แขนงหนึ่งในสาขาสังคมศาสตร์ โดยมีผู้ให้ความหมายของวิชา เศรษฐศาสตร์ ดังนี้

เศรษฐศาสตร์ หมายถึง วิชาว่าด้วยการผลิต จำหน่าย แจกจ่าย และการบริโภคใช้สอยสิ่ง ต่างๆของชุมชน (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525)

เศรษฐศาสตร์ หมายถึง วิชาที่ศึกษาถึงการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด หรือมีความ ขาดแคลน เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ที่มีอยู่อย่างไม่จำกัด ให้เกิดประโยชน์ สูงสุด (นราทิพย์ ชุตินวงศ์ 2546 หน้า 1)

Economics is the study of how to allocate the scarce resource most efficiently for unlimited human wants. (นราทิพย์ ชุตินวงศ์ 2546 หน้า 1)

กล่าวโดยสรุป เศรษฐศาสตร์ เป็นวิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดมาใช้ในการ บริโภค ซึ่งในปัจจุบันทรัพยากรที่มีอยู่นั้นวันจะลดลงเรื่อยๆ จึงทำให้มีการพัฒนาวิธีการจัดการ หรือจัดสรร ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดนี้ เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ที่มีอยู่อย่างไม่จำกัดให้ได้ประโยชน์มาก ที่สุด

1.2 แนวความคิดทางเศรษฐศาสตร์

การศึกษาเศรษฐศาสตร์ช่วยให้เข้าใจถึงพฤติกรรมของมนุษย์ในเชิงเศรษฐกิจ แนวความคิดทาง เศรษฐศาสตร์เป็นรากเหง้าของพฤติกรรมของมนุษย์ แนวความคิดที่เป็นเงื่อนไขสำคัญ ประกอบด้วย

1. การเลือกอย่างมีเหตุผล (Choices)
2. ต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost)

3. ผลประโยชน์เพิ่มหน่วยสุดท้าย (Net Marginal Benefit)

1.การเลือกอย่างมีเหตุผล (Choices) ความต้องการของคนเรามีมากมายไม่สิ้นสุด แต่ทรัพยากรที่ใช้ผลิตสินค้าและบริการมีจำนวนจำกัด ดังนั้น คนเราจึงต้องตัดสินใจเลือกสิ่งที่ทำให้ได้รับความพึงพอใจสูงสุดบนพื้นฐานที่ว่าคนเราตัดสินใจและเลือกที่จะทำสิ่งใดอย่างมีเหตุผล (rational people) ตัวอย่างทรัพยากรที่มีจำกัด ได้แก่ เงิน เวลา ทรัพยากรธรรมชาติ

2.ต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) หมายถึง มูลค่าสูงสุดของสิ่งที่เสียไปเพราะการเลือก (Best Alternative Forgone) กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือมูลค่าสูงสุดของสิ่งที่ไม่ได้เลือก เมื่อเราเลือกใช้ทรัพยากรทำอย่างหนึ่ง เราก็เสียโอกาสในการนำทรัพยากรนี้ไปทำอย่างอื่น ส่วนที่เสียไปเรียกว่า ต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost)